

Kwalificatiedossier mbo

Creatief vakmanschap

Crebonr. 23217

Kwalificaties

» **Creatief vakman (Crebonr. 25548)**

Versie

Gewijzigd 2017

Geldig vanaf

01-08-2017

Opleidingsdomein

Ambacht, laboratorium en gezondheidstechniek (Crebonr. 79030)

Penvoerder: Sectorkamer specialistisch vakmanschap
Gevalideerd door: Sectorkamer specialistisch vakmanschap
Gevalideerd door: Sectorkamer techniek en gebouwde omgeving
Op: 22-11-2016
Op: 24-11-2016

Inhoudsopgave

Leeswijzer	4
Overzicht van het kwalificatiedossier	5
Basisdeel	6
1. Beroepsspecifieke onderdelen	6
B1-K1: Werkt idee uit tot ontwerp voor een creatief ambachtelijk product	6
B1-K1-W1: Oriënteert zich op een idee of opdracht	7
B1-K1-W2: Ontwikkelt concepten en werkt ze uit tot voorstellen	7
B1-K1-W3: Presenteert voorstellen en maakt keuzes	8
B1-K1-W4: Werkt voorstel uit tot ontwerp	8
B1-K2: Vervaardigt een creatief ambachtelijk product	9
B1-K2-W1: Bereidt de opdracht voor	9
B1-K2-W2: Vervaardigt materiaal en/of onderdelen	10
B1-K2-W3: Verwerkt en bewerkt materiaal en/of onderdelen tot creatief ambachtelijk product	10
B1-K2-W4: Levert het creatief ambachtelijk product op	11
B1-K3: Start en/of runt een zzp-onderneming	12
B1-K3-W1: Bepaalt het (toekomst)beeld van de onderneming	13
B1-K3-W2: Geeft de zzp-onderneming/eenmanszaak vorm	13
B1-K3-W3: Regelt het financiële gedeelte (van het opstarten) van de onderneming	14
B1-K3-W4: Bewaakt, registreert en verantwoordt de financiële situatie	14
B1-K3-W5: Presenteert en promoot de onderneming	15
B1-K3-W6: Koopt in voor de onderneming (producten en/of diensten)	15
B1-K3-W7: Verwerft opdrachten/bindt klanten	16
2. Generieke onderdelen	17
Profieldeel	18
P1: Creatief vakman	18

Leeswijzer

Het kwalificatiedossier voor het middelbaar beroepsonderwijs geeft weer wat de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen en kunnen aan het einde van de mbo-opleiding.

Opbouw dossier

Dit kwalificatiedossier bevat de kwalificatie-eisen voor één of meerdere mbo-beroepen en bestaat uit:

1. Het **basisdeel** (B), dat gevormd wordt door:
 - a. De beroepsspecifieke onderdelen. Dit betreft gemeenschappelijke kerntaken en werkprocessen voor het gehele kwalificatie - dossier.
 - b. De generieke onderdelen. De generieke onderdelen zijn door de landelijke overheid geformuleerd. Het betreft de onderdelen:
Nederlandse taal;
rekenen;
loopbaan en burgerschap; en
voor zover het niveau 4 betreft: Engels.
2. Het **profieldeel** (P). Profielen bestaan uit kerntaken (K) en werkprocessen (W) waarop de kwalificaties in dit kwalificatiedossier van elkaar verschillen.

De beroepsopleiding in het mbo is gebaseerd op een kwalificatie en één of meer **keuzedelen** (D). Keuzedelen hebben tot doel om bovenop de kwalificatie een verdieping of verbreding te leveren bij de toerusting voor de arbeidsmarkt of een extra voorbereiding voor een vervolgopleiding. De beschikbare keuzedelen voor dit kwalificatiedossier zijn te vinden op <https://kwalificatie-mijn.s-bb.nl>. Op deze website staat het overzicht met alle keuzedelen.

Taal en rekenen

De generieke kwalificatie-eisen voor taal en rekenen zijn benoemd in het basisdeel. Als sprake is van beroepsspecifieke taal- en rekeneisen is dit aangegeven in de kolom 'vakken en vaardigheden'. Daarnaast kan in de kolom 'gedrag' een extra verduidelijking aangegeven zijn hoe deze beroepsspecifieke taal- en rekeneisen worden ingezet in een werkproces.

Verantwoordingsinformatie

Aanvullende (verantwoordings-)informatie bij dit kwalificatiedossier is te vinden op <https://kwalificatie-mijn.s-bb.nl>. Deze informatie is geen onderdeel van het kwalificatiedossier.

Overzicht van het kwalificatiedossier

Naam profiel	Mbo-niveau (EQF-niveau)	Beroepsvereisten	Typering van de kwalificatie
P1 Creatief vakman	4	Nee	middenkaderopleiding

Basisdeel

De gemeenschappelijke kerntaken en werkprocessen voor het gehele kwalificatiedossier zijn de volgende:

B1-K1 Werkt idee uit tot ontwerp voor een creatief ambachtelijk product	B1-K1-W1	Oriënteert zich op een idee of opdracht
	B1-K1-W2	Ontwikkelt concepten en werkt ze uit tot voorstellen
	B1-K1-W3	Presenteert voorstellen en maakt keuzes
	B1-K1-W4	Werkt voorstel uit tot ontwerp

B1-K2 Vervaardigt een creatief ambachtelijk product	B1-K2-W1	Bereidt de opdracht voor
	B1-K2-W2	Vervaardigt materiaal en/of onderdelen
	B1-K2-W3	Verwerkt en bewerkt materiaal en/of onderdelen tot creatief ambachtelijk product
	B1-K2-W4	Levert het creatief ambachtelijk product op

B1-K3 Start en/of runt een zzp-onderneming	B1-K3-W1	Bepaalt het (toekomst)beeld van de onderneming
	B1-K3-W2	Geeft de zzp-onderneming/eenmanszaak vorm
	B1-K3-W3	Regelt het financiële gedeelte (van het opstarten) van de onderneming
	B1-K3-W4	Bewaakt, registreert en verantwoordt de financiële situatie
	B1-K3-W5	Presenteert en promoot de onderneming
	B1-K3-W6	Koopt in voor de onderneming (producten en/of diensten)
	B1-K3-W7	Verwerft opdrachten/bindt klanten

Profieldeel

De profielen in dit kwalificatiedossier hebben de volgende (specifieke) kerntaken en werkprocessen:

P1 Creatief vakman
Geen extra kerntaken en werkprocessen

Basisdeel

1. Beroepsspecifieke onderdelen

Typering van de beroepengroep

Context

Een creatief vakman werkt vanuit een geoutilleerd atelier of (kleinschalige) werkplaats. Hij (1) ontwerpt en vervaardigt creatief ambachtelijke producten en zet deze in de markt. Hij vervaardigt de producten uit één of meerdere materialen, zoals leer, textiel, glas, keramiek, hout, eventueel aangevuld met andere materialen. Het betreft producten zoals schoenen, tassen, textiele materialen, glazeniersproducten, keramische kunst of gebruiksvoorwerpen en houten gebruiksvoorwerpen.

Een creatief vakman werkt in principe als zelfstandig ondernemer of freelancer. Hij kan ook in loondienst werken. Hij werkt met zeer uiteenlopende opdrachtgevers; particulieren, bedrijven, verenigingen, organisaties en overheden.

(1) Ten behoeve van de leesbaarheid is in dit document gekozen voor de mannelijke vorm. Uiteraard bedoelen we daarmee zowel mannelijke als vrouwelijke personen.

Typerende beroepshouding

Een creatief vakman is erop gericht zijn materiële producten te maken en te verkopen. Hij is een zelfstandig vakman die creatief ambachtelijke producten vormgeeft en creëert op basis van een rijke ambachtelijke traditie. De creatief vakman maakt vooral unieke producten en producten op maat, af en toe ook kleine series. Hij is een creatieve denker die zowel traditionele als vernieuwde producten kan vormgeven en maken. Hij heeft een brede interesse voor en beheersing van uiteenlopende technieken en materialen waardoor hij innovatieve combinaties kan ontwikkelen. Binnen die context heeft hij brede kennis en vaardigheid voor specifieke materialen en technieken.

Een creatief vakman beschikt over de persoonlijke kwaliteiten die bij het creatieve vakmanschap horen. Hij is creatief/innovatief, ambachtelijk en technisch ingesteld. Daarnaast beschikt hij over een commerciële houding die het mogelijk maakt zijn creatief ambachtelijke producten aan de man te brengen. Hij is creatief, inventief en heeft oog voor detail.

Resultaat van de beroepengroep

Een zorgvuldig vervaardigd creatief ambachtelijk product dat voldoet aan de opdracht en het ontwerp.

B1-K1: Werkt idee uit tot ontwerp voor een creatief ambachtelijk product

Complexiteit

Ontwerpen is een complex proces omdat elk ontwerp uniek is en veel denk- en verbeeldingskracht is vereist om van idee tot ontwerp te komen. Daarvoor is het vermogen om te associëren en te visualiseren noodzakelijk. De complexiteit van de werkzaamheden uit zich voorts in de noodzakelijke brede kennis van materialen, hun fysische eigenschappen zoals krimp, geleiding en het al dan niet kunnen verbinden van materialen, kennis van specifieke bewerkingstechnieken voor het vormgeven van creatief ambachtelijke producten en het toepassen van creatieve vaardigheden zoals technieken voor associëren.

De creatief vakman heeft brede kennis van materialen noodzakelijk voor de uitoefening van het traditioneel creatief of ambachtelijk beroep.

Het vormgeven van creatief ambachtelijke producten is een creatief proces en vereist maatwerk en is dus niet routinematig.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

Bij het ontwerpen van creatief ambachtelijke producten heeft de creatief vakman een innovatieve en initiërende rol. Volledig zelfstandig bepaalt hij (eventueel in overleg met de opdrachtgever) de vormgeving van producten. Hij draagt zelf de verantwoordelijkheid voor de bedrijfseconomische consequenties van zijn keuzes.

B1-K1: Werkt idee uit tot ontwerp voor een creatief ambachtelijk product

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft brede kennis van eigenschappen, vervormingsmogelijkheden en toepassingen van één of meerdere materialen zoals glas, keramiek, leer, textiel en/of hout
- heeft brede kennis van traditionele en hedendaagse bewerkingstechnieken voor één of meerdere materialen zoals glas, keramiek, leer, textiel en/of hout
- heeft kennis van kunstgeschiedenis (branchege relateerd)
- kan 2D en 3D (digitaal) ontwerpen
- kan presentaties voor voorstellen maken
- kan reflecteren op het ontwerpproces
- kan technieken voor associëren toepassen
- kan tekenen (schetsen, presentatietekeningen, constructietekeningen)
- kan verschillende technieken voor het maken en presenteren van een ontwerp toepassen

B1-K1-W1: Oriënteert zich op een idee of opdracht

Omschrijving

De creatief vakman oriënteert zich op een idee of opdracht. Hij verzamelt informatie, bijvoorbeeld door een gesprek te voeren met de opdrachtgever of zich te verdiepen in nieuwe trends en ontwikkelingen. Hij formuleert de uitgangspunten voor een ontwerp, zoals bijvoorbeeld het thema, doel, doelgroep, materialen, gelegenheid en budget en maakt een globale inschatting van de kosten.

Resultaat

Een globale inventarisatie en randvoorwaarden voor een idee of opdracht.

Gedrag

- Wekt vertrouwen op basis van deskundigheid over technieken, eigenschappen en toepassingen van materialen.
- Gebruikt verschillende bronnen in de fase van informatieverzameling.
- Inventariseert actief de wensen en verwachtingen van de klant.
- Stelt zich op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen op het gebied van materialen, technieken en vormen, leest vakliteratuur en bekijkt werk van collega's.

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Onderzoeken, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten

B1-K1-W2: Ontwikkelt concepten en werkt ze uit tot voorstellen

Omschrijving

De creatief vakman vertaalt ideeën en inzichten naar een (nieuw) concept. Hij kiest de vormgeving, de materialen, kleuren, afmetingen, de te gebruiken technieken en eventueel de functionaliteiten. Hij werkt voorstellen uit in 2- of 3-dimensionale vormen of schetsen, bijv. in een prototype of papier.

Resultaat

Uitgewerkte voorstellen die op hoofdlijnen realiseerbaar zijn.

Gedrag

- Toont zich vindingrijk door nieuwe of andere materialen en/of technieken uit te proberen dan gebruikelijk.
- Zoekt breed naar nieuwe of toekomstige mogelijkheden van materialen en technieken voor creatief ambachtelijke producten, komt tot eigen combinaties en aansprekende vondsten.
- Vertaalt ideeën accuraat en met technisch en creatief inzicht naar realiseerbare voorstellen, rekening houdend met de mogelijkheden van constructies, vormen, technieken en materialen.
- Maakt op basis van het concept een keuze voor de te gebruiken materialen en technieken, en houdt rekening met mogelijkheden, beperkingen, neveneffecten en beschikbaarheid.

B1-K1-W2: Ontwikkelt concepten en werkt ze uit tot voorstellen

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Creëren en innoveren, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten, Materialen en middelen inzetten

B1-K1-W3: Presenteert voorstellen en maakt keuzes

Omschrijving

De creatief vakman presenteert zijn voorstellen, aanpak en motivatie aan geïnteresseerden en/of opdrachtgever. Hij kiest in overleg het uiteindelijke voorstel (stijl, vorm, kleur, materialen en technieken). Bij vrij werk maakt hij zelf de keuze. Hij maakt een inschatting van de kosten en geeft een prijsindicatie.

Resultaat

Er is geïnformeerd gekozen voor een voorstel voor het maken van een creatief ambachtelijk product.

Gedrag

- Streeft overeenstemming na met geïnteresseerden / de opdrachtgever door steekhoudende argumenten te gebruiken, bezwaren van de opdrachtgever serieus te nemen en te zoeken naar oplossingen.
- Geeft een heldere en enthousiaste toelichting.
- Toont inzicht in technieken en in de eigenschappen en toepassingen van materialen en consequenties van keuzes.

De onderliggende competenties zijn: Overtuigen en beïnvloeden, Presenteren, Vakdeskundigheid toepassen

B1-K1-W4: Werkt voorstel uit tot ontwerp

Omschrijving

De creatief vakman werkt de gemaakte keuzes uit tot een ontwerp met (constructie)tekeningen en materiaalspecificaties. Hij legt de keuzes vast en werkt ze uit. Ook berekent de beginnend beroepsbeoefenaar de financiële en technische haalbaarheid. Hij informeert de opdrachtgever.

Resultaat

Een definitief en volledig uitgewerkt ontwerp.

Gedrag

- Beschrijft in het ontwerp het te realiseren creatief ambachtelijk product zo nauwkeurig mogelijk en met detailinformatie.
- Toont bij het maken van (constructie)tekeningen en materiaalspecificaties zijn technisch inzicht.
- Kiest de geschikte materialen en technieken, rekening houdend met mogelijkheden, beperkingen, neveneffecten, beschikbaarheid en kosten hiervan.

De onderliggende competenties zijn: Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten

B1-K2: Vervaardigt een creatief ambachtelijk product

Complexiteit

De complexiteit van de werkzaamheden uit zich in de vertaling van het ontwerp naar het creatief ambachtelijk product. Bij het vervaardigen zijn verschillende oplossingen mogelijk en kunnen diverse materialen en technieken worden toegepast (bestaande of nieuwe). Deze diversiteit maakt het werk complex. De creatief vakman heeft brede kennis, vaardigheden en creatief inzicht nodig gericht op één of meerdere creatief ambachtelijke producten zoals houten gebruiksvoorwerpen, hoeden en schoenen. Hij kan daarbij één of meerdere materialen toepassen zoals glas, hout, leer, keramiek en textiel.

Het werk is gedeeltelijk routinematig, waar het standaardwerkwijzen betreft. Bij nieuwe materialen en technieken of combinaties van materialen en technieken is dit niet het geval.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

Bij het vervaardigen van creatief ambachtelijke producten heeft de creatief vakman een uitvoerende rol. Tegelijkertijd heeft hij een innovatieve en initiërende rol wanneer hij zoekt naar andere materialen en technieken. Hij draagt zelf de verantwoording over de bedrijfseconomische consequenties van zijn keuzes.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft kennis van mechanica relevant voor het creatief ambachtelijk product
- heeft kennis van relevante milieu-/arbowetgeving
- heeft brede kennis van branchespecifieke (machinale) productieprocessen
- heeft brede kennis van branchespecifieke of materiaalspecifieke kwaliteitseisen van de materialen waarmee hij werkt
- heeft brede kennis van eigenschappen, vormingsmogelijkheden en toepassingen van één of meerdere materialen zoals glas, keramiek, leer, textiel en/of hout
- heeft brede kennis van maatneem- en/of maatvoeringstechnieken
- heeft brede kennis van mogelijkheden en beperkingen van branchespecifieke technieken, gereedschappen en machines
- kan bewerkingstechnieken toepassen voor specifieke materialen en/of producten van zijn keuze, zoals technieken voor glas, keramiek, hout, leer en/of textiel,
- kan patroon- of ontwerptekeningen maken (papier en computer) en de hiervoor benodigde wiskunde toepassen
- kan technisch tekenen (schetsen, presentatietekeningen, constructietekeningen)

B1-K2-W1: Bereidt de opdracht voor

Omschrijving

De creatief vakman maakt op basis van het ontwerp een plan van aanpak. Hij probeert materialen en technieken uit en maakt eventueel een proefstuk. Hij bepaalt de maten, selecteert definitieve materialen, stelt vast welke gereedschappen en hulpmiddelen hij nodig heeft en bepaalt de werkvolgorde. Hij maakt een tijdsplanning. Hij weegt kosten en baten af.

Resultaat

Een realistisch en uitvoerbaar plan van aanpak dat aansluit bij de opdracht en bij de mogelijkheden van de creatief vakman.

Gedrag

- Toont vaktechnisch inzicht bij het vaststellen van de productie-/werkmethodes, werkvolgorde en (hulp)middelen.
- Schat de tijd voor het vervaardigen van creatief ambachtelijke producten realistisch in.
- Houdt bij het maken van een plan van aanpak rekening met huidige en mogelijke veranderingen, afspraken en andere opdrachten en zorgt dat mensen en middelen tijdig beschikbaar zijn.

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Plannen en organiseren

B1-K2-W2: Vervaardigt materiaal en/of onderdelen

Omschrijving

De creatief vakman verricht voorbereidende werkzaamheden zoals het vervaardigen van productievormen (patronen en mallen), hulpmiddelen en (onderdelen van) materialen. Hij experimenteert daarbij met nieuwe technieken en materialen. Hij brengt de onderdelen, hulpmiddelen en/of materialen in de juiste vorm, controleert ze en legt ze klaar voor verdere verwerking.

Resultaat

Productievormen, hulpmiddelen en materialen zijn volgens ontwerp vervaardigd.

Gedrag

- Toont de relevante technieken voor het vervaardigen van materiaal en/of onderdelen, werkt precies en bedreven en toont ruimtelijk inzicht en een goede oog-hand coördinatie.
- Kiest de meest geschikte materialen en middelen, gebruikt deze zorgvuldig en efficiënt, zet de benodigde gereedschappen voorhanden en stelt machines correct in.
- Is bij het vervaardigen constant op zoek naar mogelijkheden voor verbetering, verandert en verbetert werkmethoden, toont zich vindingrijk in het zoeken naar oplossingen en mogelijkheden.
- Houdt zich aan de veiligheids- en milieuvorschriften, gebruikt de benodigde persoonlijke beschermingsmiddelen en werkt volgens geldende branchecodes en/of ARBO-eisen.

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Creëren en innoveren, Instructies en procedures opvolgen

B1-K2-W3: Verwerkt en bewerkt materiaal en/of onderdelen tot creatief ambachtelijk product

Omschrijving

De creatief vakman vervaardigt het creatief ambachtelijk product en verwerkt eerder vervaardigde materialen en onderdelen. Hij experimenteert daarbij met nieuwe technieken en materialen. Hij werkt het product af, bijvoorbeeld door versieringen aan te brengen of de producten te verven / kleuren, dan wel beschermlagen aan te brengen en oneffenheden te verwijderen. Hij controleert het creatief ambachtelijk product op kwaliteit en functionaliteit en of het voldoet aan de eisen van het ontwerp.

Resultaat

Het creatief ambachtelijk product is vervaardigd, afgewerkt en gecontroleerd.

Gedrag

- Toont de relevante technieken voor het be- of verwerken van materialen, werkt precies en bedreven en toont ruimtelijk inzicht en een goede oog-hand coördinatie.
- Kiest de meest geschikte materialen en middelen voor het vervaardigen en afwerken van het creatief ambachtelijk product, gebruikt deze zorgvuldig en efficiënt, verspilt zo min mogelijk materiaal, zet de benodigde gereedschappen voorhanden en stelt machines correct in.
- Is constant op zoek naar mogelijkheden voor verbetering van het vervaardigen en afwerken van creatief ambachtelijke producten, verandert en verbetert werkmethoden, toont zich vindingrijk in het zoeken naar oplossingen en mogelijkheden.
- Houdt zich aan de veiligheids- en milieuvorschriften, gebruikt de benodigde persoonlijke beschermingsmiddelen en werkt volgens geldende branchecodes en/of ARBO-eisen.
- Toont inzicht in de gewenste functionaliteit (zoals pastechnieken, toepassingsmogelijkheden en vormen) en beoordeelt of het creatief ambachtelijk product correct is.
- Controleert de kwaliteit aan de hand van het vastgelegde ontwerp en de gewenste kwaliteitseisen en accepteert niet wanneer de kwaliteit onder maat is.

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Creëren en innoveren, Instructies en procedures opvolgen, Kwaliteit leveren

B1-K2-W4: Levert het creatief ambachtelijk product op

Omschrijving

De creatief vakman stelt het creatief ambachtelijk product ter hand of verzorgt de installatie. Hij verantwoordt gemaakte keuzes, maakwijze en kosten. Klachten en aanvullende wensen neemt hij serieus in behandeling. Hij zoekt naar oplossingen en past eventueel het product aan. Hij legt de opdrachtgever / afnemer uit hoe het creatief ambachtelijk product het beste gebruikt, onderhouden en/of toegepast kan worden.

Resultaat

Het creatief ambachtelijk product is naar tevredenheid van de opdrachtgever / afnemer en voldoet aan de kwaliteitseisen, de beoogde functionaliteit en het vastgestelde ontwerp.

Gedrag

- Vraagt feedback op het creatief ambachtelijk product van de opdrachtgever, neemt klachten serieus en onderneemt zo nodig actie.
- Verwoordt gemaakte keuzes, maakwijze en kosten in een helder eenvoudig verslag richting opdrachtgever / afnemer.

De onderliggende competenties zijn: Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten, Formuleren en rapporteren

B1-K3: Start en/of runt een zzp-onderneming

Complexiteit

Bij het starten en/of runnen kan de creatief vakman met verschillende complicerende factoren te maken hebben. Hierbij is hij afhankelijk van een steeds veranderende markt en dient hij deze ontwikkelingen goed in de gaten te houden. Ook heeft hij te maken met een grote diversiteit aan taken die te maken hebben met het ondernemerschap, zoals marketing, financiën en natuurlijk het vakgebied waarin hij onderneemt. Deze taken dient hij allemaal goed tot uitvoer te brengen. In bijna geen enkel geval kan hij terugvallen op standaardprocedures of routines.

Hij is volledig zelfsturend, waardoor hij zelf een goede balans moet vinden in het geven van voldoende aandacht aan de verschillende aspecten van het ondernemerschap. Ook wat betreft de reikwijdte en de mogelijkheden in de onderneming.

Naast kennis en vaardigheden met betrekking tot het vak (creatief ambachtelijke producten) waarin hij zijn onderneming voert, vraagt het ondernemen met name kennis en cognitieve en praktische vaardigheden om een ondernemingsidee te ontwikkelen, een ondernemingsplan realistisch en haalbaar te maken en de onderneming conform dit plan op te starten en te runnen. De creatief vakman moet beschikken over probleemoplossende vaardigheden om prioriteiten aan te kunnen brengen, goed te schakelen tussen creativiteit en planmatigheid, een goede analyse te kunnen maken en de juiste mensen/middelen in kunnen te schakelen. Om in te kunnen spelen op de ontwikkelingen in de markt moet hij beschikken over relativiseringsvermogen en een open mind. De creatief vakman heeft communicatieve vaardigheden nodig om zich adequaat te kunnen presenteren en zich helder uit te kunnen drukken.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De creatief vakman voert zijn taken zelfstandig uit en draagt de volledige eindverantwoordelijkheid voor zijn onderneming. Hij werkt samen met klanten/opdrachtgevers en anderen (bijvoorbeeld samenwerkingspartners, opdrachtnemers, leveranciers) op basis van hiërarchische gelijkwaardigheid. Daarnaast kan hij advies en hulp zoeken bij externen (coach, bedrijfsadviseur, accountant).

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft kennis over duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemerschap
- heeft kennis over relevante wet- en regelgeving m.b.t. starten van een onderneming
- heeft kennis over relevante wet- en regelgeving voor het runnen van een onderneming
- heeft kennis over visie en missie
- heeft kennis social media, e-commerce, webcare, etc. voor commerciële doeleinden in te zetten
- heeft kennis van (inkoop)contracten/verbintenissen i.h.k.v. zelfstandig ondernemerschap
- heeft kennis van (omzet)belastingwetgeving
- heeft kennis van betalings- en/of leveringsvoorwaarden
- heeft kennis van concurrentie-analyse
- heeft kennis van doelgroepanalyse
- heeft kennis van gehanteerde communicatiestrategieën in het vakgebied
- heeft kennis van gehanteerde marketingstrategieën in het vakgebied
- heeft kennis van interne en externe financieringsvormen
- heeft kennis van juridische ondernemingsvormen
- heeft kennis van onderzoek en onderzoeksmethoden
- heeft kennis van politieke, juridische, demografische en maatschappelijke ontwikkelingen m.b.t. ondernemen
- heeft kennis van voor de onderneming/sector benodigde verzekeringen, vergunningen e.d.
- heeft kennis van voor de onderneming/sector relevante (commerciële) samenwerkingsvormen
- heeft kennis voor het uitvoeren van arbo-beleid (arbozorg)
- kan berekeningen maken voor offertes/prijsaanbod
- kan break-even-omzet/afzet bepalen
- kan budgetverschillen berekenen
- kan commercieel-economische gegevens t.b.v. een onderneming interpreteren
- kan financieringsplan opstellen
- kan gesprekstechnieken in zakelijke situaties toepassen
- kan ideeën mondeling of schriftelijk presenteren
- kan investeringsbegroting opstellen
- kan kosten-/batenanalyse opstellen
- kan marktgegevens vertalen voor eigen onderneming
- kan onderhandelings technieken toepassen

B1-K3: Start en/of runt een zzp-onderneming

- kan reflectievaardigheden toepassen
- kan SWOT-analyse opstellen/analyse maken
- kan veiligheidsmarge berekenen
- kan verkoopprijs berekenen

B1-K3-W1: Bepaalt het (toekomst)beeld van de onderneming

Omschrijving

De creatief vakman oriënteert zich op de markt, klant en concurrentie en onderzoekt de kansen en mogelijkheden voor het starten van een nieuwe onderneming of het overnemen van een bestaande onderneming. Hij vormt hij zich een beeld van de behoefte in de markt en de kenmerken en wensen van de doelgroep. Hij gaat na hoe hij kan slagen met zijn onderneming, door te bepalen met welk aanbod hij kan inspelen op de markt en hoe hij zich kan onderscheiden. Ook bepaalt hij welke manier van ondernemen daarbij past. Bij een bestaande onderneming onderzoekt hij of het type onderneming en aanbod, wijze van presentatie en uitstraling nog past bij de doelgroep en of de onderneming rendert. Hij gaat na hoe de onderneming in de (veranderde) behoefte kan voorzien en of dat aansluit bij zijn persoonlijke doelen en kwaliteiten. Hij reflecteert op zijn ondernemerscapaciteiten. Tot slot bepaalt hij de slagingskans van de onderneming, bijvoorbeeld door het maken van een SWOT-analyse. Uiteindelijk neemt hij een besluit voor het wel of niet starten, continueren, overnemen, groeien of krimpen van de onderneming.

Resultaat

Een realistisch beeld van de slagingskans en toekomst van de onderneming dat richting geeft aan vervolgstappen voor de onderneming.

Gedrag

- Ziet kansen voor zichzelf in de markt en heeft verschillende ideeën en plannen om deze kansen te vertalen in een mogelijk succesvolle onderneming.
- Onderzoekt objectief de waarde van verschillende invalshoeken en bronnen op relevantie en betrouwbaarheid om kansen en bedreigingen voor de onderneming in kaart te brengen.
- Reflecteert op realistische wijze op zichzelf in zijn rol als (aankomend) ondernemer.
- Trekt logische conclusies over de kant die hij op wil met zijn onderneming op basis van onderzoek naar (ontwikkelingen in) de markt, doelgroep, etc. en zijn eigen ondernemerschap.
- Ziet en onderkent sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen van de (huidige en) toekomstige onderneming.
- Brengt kundig de concurrentie in kaart en gaat na of het aanbod op zowel korte als lange termijn onderscheidend en rendabel genoeg is.
- Toont overtuigend wat hij wil bereiken met zijn onderneming.

De onderliggende competenties zijn: Creëren en innoveren, Ondernemend en commercieel handelen, Onderzoeken, Leren, Gedrevenheid en ambitie tonen

B1-K3-W2: Geeft de zzp-onderneming/eenmanszaak vorm

Omschrijving

De creatief vakman werkt het (toekomst)beeld van de onderneming verder uit door aan te geven wat de doelgroep, het aanbod en verdienmodel van de onderneming zijn. Hij bepaalt hoe hij het aanbod aan de doelgroep aanbiedt (verkoopkanalen, inzet van marketing en promotie, prijsbepaling). Hij maakt tevens juridische en financiële keuzes over o.a. de ondernemingsvorm, vergunningen, (commerciële) samenwerking en/of (externe) deskundigheid. Hij inventariseert welke (administratieve) handelingen nodig zijn en wat hij daarvoor moet doen. Hij beschrijft al deze zaken in een (ondernemings)plan of actualiseert een bestaand (ondernemings)plan op basis van deze zaken.

Resultaat

Een plan waarin de gemaakte keuzes voor de onderneming helder en concreet zijn beschreven.

Gedrag

- Besteedt aandacht aan de ontwikkelingen in de markt, signaleert welke factoren de markt (kunnen) beïnvloeden en vertaalt deze op logische wijze naar een plan voor de onderneming.

B1-K3-W2: Geeft de zzp-onderneming/eenmanszaak vorm

- Weegt de essentiële (financiële) zaken en risico's af die voortvloeien uit de keuze voor een ondernemingsvorm, doelgroep en verdienmodel en verwerkt deze in een plan voor de onderneming.
- Weet een juiste balans te hanteren tussen planmatig werken, realistisch denken en creativiteit bij het vormgeven/innoveren van de onderneming.

De onderliggende competenties zijn: Ondernemend en commercieel handelen, Bedrijfsmatig handelen, Creëren en innoveren

B1-K3-W3: Regelt het financiële gedeelte (van het opstarten) van de onderneming

Omschrijving

De creatief vakman berekent de (verwachte) kosten en opbrengsten van de (nieuwe) onderneming. Hij onderzoekt en/of beoordeelt de noodzaak voor investeringen. Desgewenst onderzoekt hij mogelijkheden om kosten te reduceren. Hij berekent hoeveel financiële middelen nodig zijn en op welke termijn(en). Hij onderzoekt financieringsmogelijkheden en inventariseert mogelijke investeerders. Hij beschrijft aan de hand van zijn berekeningen en onderzoek in een investeringsbegroting en/of financieringsplan hoe de financiering van de onderneming is georganiseerd.

Resultaat

Een financieringsplan en/of investeringsbegroting op basis van correct ingeschatte en verantwoorde (financiële) risico's voor de creatief vakman en voor de onderneming, waarin inzichtelijk is hoe het financiële gedeelte van de onderneming is georganiseerd.

Gedrag

- Laat zien dat hij begrip heeft van de financiële zaken die invloed hebben op de onderneming en wat de financiële consequenties van keuzes zijn.
- Maakt juiste berekeningen om kosten, opbrengsten en benodigde financiële middelen te bepalen.
- Weegt (financiële) risico's af, neemt weloverwogen beslissingen ten aanzien van investeringen/investeerders en neemt daar ook verantwoordelijkheid voor.

De onderliggende competenties zijn: Beslissen en activiteiten initiëren, Bedrijfsmatig handelen, Analyseren, Onderzoeken

B1-K3-W4: Bewaakt, registreert en verantwoordt de financiële situatie

Omschrijving

De creatief vakman documenteert financiële gegevens/informatie van de onderneming. Hij stelt periodiek financiële overzichten op en analyseert de financiële informatie/ geldstromen (ontvangsten/uitgaven, opbrengsten/kosten) van de onderneming. Hij stelt facturen op en verwerkt betalingen in de administratie. Hij gaat na of er nog betalingen openstaan en voldoet deze. Wanneer deze door anderen aan hem voldaan moeten worden, onderneemt hij hiervoor actie.

Hij levert financiële gegevens op tijd aan bij relevante partijen, zoals de belastingdienst, uitkeringsinstanties en boekhouder/accountant. In voorkomende situaties besteedt hij taken ten aanzien van de financiële administratie uit, zoals het opstellen van de kwartaal- en jaarrekeningen.

Op basis van de financiële gegevens trekt hij conclusies over de (financiële) resultaten van de onderneming en gebruikt deze om de onderneming aan te sturen. Hij signaleert afwijkende gegevens en onderzoekt de oorzaak hiervan. Desgewenst vraagt hij extern advies over financiële kwesties. Op basis van de balansen en jaarrekening maakt hij een inschatting van de financiële positie van de onderneming en maakt hij prognoses voor een volgende periode.

Resultaat

Inzicht in de huidige en toekomstige financiële positie van de onderneming.
De financiële administratie is op orde.

B1-K3-W4: Bewaakt, registreert en verantwoordt de financiële situatie

Gedrag

- Registreert en archiveert nauwkeurig de financiële gegevens.
- Analyseert zorgvuldig financiële kengetallen en rekent de financiële gegevens correct door.
- Toont durf en financieel bewustzijn bij keuzes op basis van de financiële overzichten.
- Toont discipline om een actueel overzicht van de financiële situatie bij te houden.

De onderliggende competenties zijn: Bedrijfsmatig handelen, Analyseren

B1-K3-W5: Presenteert en promoot de onderneming

Omschrijving

De creatief vakman voert werkzaamheden uit om de onderneming te presenteren aan klanten en andere relaties. Hij geeft daarmee concreet vorm aan het gastheerschap van het bedrijf, zoals hij dat mogelijk geformuleerd heeft in zijn ondernemings- en/of marketingplan. Dit betekent onder meer dat hij concrete handelingen uitvoert om klanten te trekken, door bijvoorbeeld specifieke creatief ambachtelijke producten te promoten, folders te verspreiden, advertenties te plaatsen, enquêtes, workshops of wedstrijden te organiseren, regelmatig een nieuwsbrief te verzenden, actief gebruik te maken van social media, zichzelf en zijn bedrijf te presenteren op (lokale) beurzen en evenementen en/of bij (netwerk)bijeenkomsten.

Resultaat

De onderneming is bekend bij klanten en andere relaties en heeft een duidelijk, aantrekkelijk en onderscheidend imago.

Gedrag

- Weet wat hij moet doen om consistent onderscheidend te zijn; presenteert de onderneming op onderscheidende wijze.
- Heeft oog voor detail, maar houdt tegelijkertijd de grote lijn in het oog; let erop dat de onderneming in alle facetten een eenduidige en onderscheidende impressie geeft richting de klant en overige relaties.
- Is nauwkeurig in de uitvoering van promotionele acties en presentaties; zorgt ervoor een onberispelijke indruk te maken op de toeschouwer.
- Weet te overtuigen in woord, houding, gedrag en handeling; weet daardoor klanten aan zich te binden.

De onderliggende competenties zijn: Relaties bouwen en netwerken, Ondernemend en commercieel handelen, Overtuigen en beïnvloeden, Presenteren, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten, Kwaliteit leveren, Gedrevenheid en ambitie tonen

B1-K3-W6: Koopt in voor de onderneming (producten en/of diensten)

Omschrijving

De creatief vakman onderzoekt welke externe diensten, producten of samenwerkingsverbanden nodig zijn voor de onderneming (zowel inventaris als assortiment). Hij onderzoekt welke financiële middelen beschikbaar zijn en beslist welke zaken hij inkoopt danwel huurt. Hij inventariseert potentiële leveranciers, uitvoerders, partners, etc., vraagt offertes op, onderzoekt geschiktheid en betrouwbaarheid en maakt op basis van kwaliteit en prijs een keuze voor een geschikte partij. Desgewenst onderhandelt hij met derden over o.a. prijzen, kwaliteit en leveringsvoorwaarden. Hij maakt afspraken met leveranciers en/of samenwerkingspartners, let erop dat afspraken nagekomen worden (ook van zijn kant) en gaat na of afspraken juist zijn opgenomen in contracten. Hij evalueert bestaande afspraken en contracten.

Resultaat

Producten en/of diensten voor de onderneming worden afgenomen tegen gunstige voorwaarden en eventuele deelname aan samenwerkingsverbanden draagt bij aan de uitbouw van de commerciële positie van de onderneming.

B1-K3-W6: Koopt in voor de onderneming (producten en/of diensten)

Gedrag

- Analyseert het bestaande aanbod m.b.t. inventaris en assortiment op voor de onderneming relevante aspecten, zoals prijs, kwaliteit, leveringsvoorwaarden en duurzaamheid.
- Maakt een weloverwogen keuze voor wat hij het beste kan inkopen/huren gezien de kosten die hij maakt, de kwaliteit die hij wil leveren en de expertise die hij in huis heeft.
- Toont in zijn keuze bij hetgeen hij wil inkopen kostenbewustzijn door bij keuze te kijken naar mogelijkheden om derving te reduceren, financiële risico's in te calculeren en planmatig te werken.
- Brengt kritisch voor- en nadelen van samenwerking met diverse partijen in kaart en weegt objectief af welke leverancier het meest geschikt en betrouwbaar is.
- Is erop gericht om in onderhandelingen met leveranciers en/of samenwerkingspartners het beste resultaat voor de onderneming eruit te halen.
- Onderzoekt regelmatig of de samenwerkingsafspraken nog aan de meest gunstige voorwaarden voldoen en bijdragen aan de ondernemingsdoelstellingen.

De onderliggende competenties zijn: Ondernemend en commercieel handelen, Bedrijfsmatig handelen, Beslissen en activiteiten initiëren, Relaties bouwen en netwerken, Overtuigen en beïnvloeden, Analyseren, Onderzoeken

B1-K3-W7: Verwerft opdrachten/bindt klanten

Omschrijving

De creatief vakman informeert (potentiële) klanten over het aanbod van de onderneming. Hij schat het potentieel van de klant in en bepaalt de vervolgstappen richting de klant. Hij doet een mondeling of schriftelijk aanbod aan de klant en kijkt naar mogelijkheden voor klantenbinding en promotie van de onderneming. Wanneer nodig onderhandelt hij met de klant. Hij doet eventueel een hernieuwd aanbod en komt met de klant tot overeenstemming.

Resultaat

Het aanbod van de onderneming is bij (potentiële) klanten bekend.
Overeenstemming met de klant over de prijs en/of voorwaarden, waarbij rekening is gehouden met het de klant en het ondernemingsbelang.

Gedrag

- Neemt weloverwogen risico's bij het verwerven van opdrachten en/of klanten, het offreren en/of in het onderhandelingsproces.
- Zet onderhandelings technieken en verschillende (verkoop)argumenten, zoals prijs, kwaliteit, voorwaarden en levering in om de klant te beïnvloeden.
- Signaleert kansen tijdens het contact met (potentiële) klanten om klanten aan zich te binden.

De onderliggende competenties zijn: Beslissen en activiteiten initiëren, Overtuigen en beïnvloeden, Ondernemend en commercieel handelen

2. Generieke onderdelen

Elke kwalificatie kent - naast (beroepsgerichte) specifieke kwalificatie-eisen - ook generieke kwalificatie-eisen.

Nederlandse taal

Het generieke examenonderdeel Nederlandse taal maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De referentieniveaus en de kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 1 bij het Besluit referentieniveau Nederlandse taal en rekenen. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027879> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Rekenen

Het generieke examenonderdeel rekenen maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De referentieniveaus en de kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in de bijlagen 2 en 3 bij het Besluit referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027879> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Loopbaan en burgerschap

Het generieke examenonderdeel loopbaan en burgerschap maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 1 bij het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027963> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Engels (alleen voor niveau 4)

Het generieke examenonderdeel Engels maakt deel uit van elke kwalificatie op mbo-niveau 4 in dit kwalificatiedossier. De referentieniveaus en de kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 2 bij het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027963> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Profieldeel

P1 Creatief vakman
Mbo-niveau
4
Typering van het beroep
Beroepsvereisten
Nee